

slaget. Det, jeg har indvendt, er, at uwillige Mænd kan man ikke betroe at afgjøre dette Spørgsmaal, medens man meget godt kan betroe dem Taxationen. En anden Sag er det, at man giver Communen en Ret, som gaaer langt ud over, hvad det almene Vel fordrer; naar det i dette Tilfælde kun fordrer en mindre Deel af en Byggegrund, saa vil Forslaget, at det skulde berettigge Communen til at tage hele Eieren Grund bort fra ham.

Tessen: Det forekommer mig dog at være klart. Der er den Betingelse for, at begges Valg kan finde Sted baade fra Communens og Eieren Side, at Afstaaelsen skal medføre en Forringelse af Eiendommens Værdi; men dette forudsat, saa kan Eieren altid først sige: Nei, jeg vil ikke afstaae denne Deel af min Grund; Communen skal overtage det Hele. Den sidste Deel af dette Forslag gaaer kun ud paa, at forsaavidt Eieren ikke selv vil tvinge Communen til at overtage hele Eiendommen — thi det kan han i dette Tilfælde altid — saa kan Communen sige: Vi ville hellere betale den sakksatte Taxationssum for den hele Eiendom, istedetfor at betale den bestemte Godtgjørelse for den Deel af Eiendommen, der oprindelig var forlangt. Den Forandring, der altsaa skal stee efter dette Forslag, er egentlig kun, at der bør foreligge en Taxation baade af hele Eiendommen og af den enkelte Deel, at Eieren derpaa kan vælge først, om han vil have Taxationssummen for den enkelte Deel eller for hele Eiendommen, og at Communen, naar han ikke vil dette sidste, da kan sige: Saa ville vi hellere betale Taxationssummen for hele Eiendommen, end for den mindre Deel; men det forekommer mig derhos, at den Fortolkning af Slutningen af Paragraphen, som den ærede Rigsdagsmænd har opstillet, aldeles ikke kan holde Stand. Naar der staaer i Paragraphen, at man kan fordre Expropriation af Bygninger, saa kan det umuligt forstaaes saaledes, at man kun kan fordre Expropriation af en Deel af Grunden; thi en Deel af Byggegrunden er dog ingen Bygning, og naar der staaer Expropriation af Bygninger, saa maa det forstaaes om Expropriation af Bygningen med samt den Plads,

hvorpaa den hele Bygning har staaet, og ikke om en Deel af den. Med Hensyn til hvad de uwillige Mænd kunne bedømme, da er det dog Skik og Brug, at man overlader uwillige Mænd Bedømmelsen af alle Slags Forhold, og kan man ikke finde dem, som først udmeldes, duelige til at bedømme Forholdet, saa tager man andre. Naar man siger, at de uwillige Mænd vel kunne bedømme Værdien, men ikke bedømme, om Pladsen er skiftet til det Brug, som Eieren vil benytte den til, saa maa jeg bemærke, at der dog maa forudgaae en Opgivelse fra Eieren Side om, hvad det er for et Brug, han vil benytte Eiendommen til, og saa mener jeg, at de uwillige Mænd, naar de faae opgivet, at den skal benyttes f. Ex. til et Brandeviinsbrænderi eller til det og det bestemte Brug, saa maae kunne bedømme, om Pladsens Indskrænkning er til Hindring for, at den bliver benyttet til det Diemed, Eieren saaledes opgiver, at han vil benytte den til. Det forekommer mig, at en anden Art af Bedømmelse kan der aldrig finde Sted af saadanne Ting; enten disse Mænd, der skulle bedømme Sigt, udmeldes af Eieren eller af Andre, saa bliver deres Gyne lige stor til at skjønne om det, som er Gjenstand for deres Bedømmelse. Den ærede Rigsdagsmænd (J. N. Hansen) siger, at der er ingen Andre end Eieren selv, der kunne bedømme dette; det tvivler jeg om, at man retlig kan opstille; saa maatte der idetmindste være Tale om en vis Affectionsværdi, thi ellers maae forstandige Mænd kunne bedømme, hvorvidt Eieren Paa-stand, ikke at kunne under visse Indskrænkninger benytte Eiendommen til et bestemt Brug, er begrundet eller ikke. Det kan umulig være undtaget fra de Gjenstande, som uwillige Mænd med Føie kunne sentere over.

Scherning: Dersom jeg forstod den ærede sidste Taler ret, saa meente han, at Communen skulde, uagtet Expropriations-Forestagendet ikke omsatte hele Eiendommen, kunne af Hensyn til Prisen vælge enten at tage den exproprierede Deel, eller hele Eiendommen. Dette er efter min Dvertydning en fuldstændig Forvanskning af hele Expropriationsideen. Den, der forlanger Expropriation, skal godtgjøre,